

Danir tvífalda framleiðslu av vindmyllum

Danmark er eitt tað landið í heiminum, sum ger mest burtur úr vindorku, bæði hvat viðvíkur framleiðslu av vindmyllum og eginýtslu av teimum.

Tað verður nú roknað við, at útflutningurin av vindmyllum úr Danmark fer at økjast munandi komandi árin. Næstu 3-6 árin rokna danir við at tvífalda útflutningin av vindmyllum til eina mia. kr.

Tað eru teir, sum halda, at orsakað av dálkingini fer eftirspurningurin eftir vindmyllum síðst í 90-unum at vaksa við rúkandi ferð.

Danir hava langar traditiónir fyri at framleiða og eisini brúka vindmyllur. Í nógv ár hava teir eisini útflutt vindmyllur til fleiri lond, eitt nú til tær stóru vindmylluparkirnar í California í USA. Hetta er so bara byrjanin, siga fólk í hesi vinnuni.

Mánadagin var ein orkuráðstevna í Herning, har eisini vindmylluframlæðarur var umboðaður. Framleiðingin í felagnum hjá vindmylluframlæðarunum, Palle Nørgaard, visti á, at nýggir og stórir marknaðir seta krav til stórra virki.

— Vit siggja, at alsamt fleiri fólk vísa umhvørvinum og harvið dálkingini stórra og stórra ans. Hetta fer at hava við sær, at eftirspurningurin eftir vindmyllum fer at vaksa skjótt, segði Palle Nørgaard. Hann visti eisini á, at vindmyllurnar eru nógv tryggari í dag og garantig og tænaustuðreiðslur í sambandi við vindmyllurnar liggja nú á sama støði sum aðrar vinnugreinar, skrivir Berlingske Tidende.

Men tað sær ikki bara ljóst út fyri vindmyllueigarum og -framleiðarum í Danmark. Hetta kemst

av, at elverkinir eru ikki hugað fyri at halda fram við verandi sáttmálum við vindmyllueigararnar, eftir at teir ganga út í 1994. Elverkinir halda, at vindmyllueigararnir fáa alt ov góðar treytir, tá teir selja streym til elverkini.

Rættiligt kjak hevur tikið seg upp í donsku pressuni um henda spurningin og vindmyllufólk spyrja, um hesi alternativu orkukeldu er liv lagað í framtíðini, nú elverkinir jú eru livsgrundarlagið hjá vindmyllueigarunum og harvið eisini framleiðarunum.

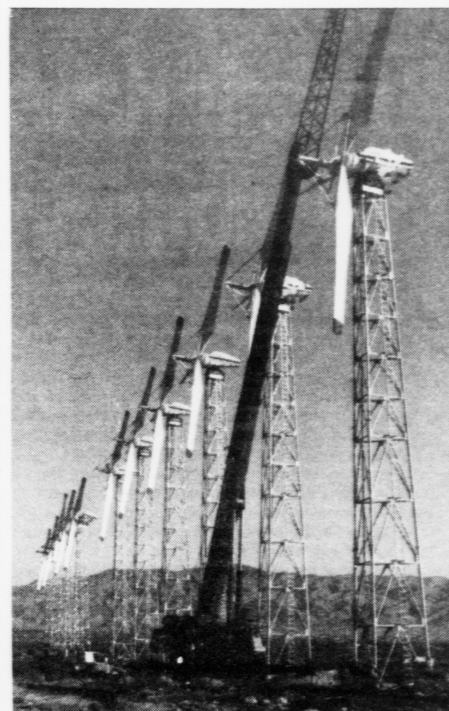
Teir, sum framleiða vindmyllur og sum ár um ár økja um danska útflutningin, siga, at tað er ógvuliga umráðandi, at eisini fólk í Danmark keypa hesar vindmyllur og brúka tær. Á tann hátt eru framleiðararnir alla tíðina førir fyri at tryggja kundanum í útlandinum,

at hann fær eina vøru, sum er roynd og gevur tað, hon eigur.

Tað hevur ljóðað, at eitt sokallað grønt fleirtal í fólkinginum ætlar at tvinga elverkinir til at varðveita verandi sáttmálur við vindmyllueigararnar. Men hetta mál er enn ikki avgreitt.

Høvuðstrupulleikarnir í vindmylluvinnuni eru fyri tað fyrsta, at reglugerðin fyri at seta upp vindmyllur, er ikki nóg góð, fyri tað næsta, at ein nýggj avtala við elverkinir um at taka í nýtslu 100 megawatt vindmylluorku enn ikki er komin upp á pláss, og fyri tað triðja er ósemja um, hvussu vindmyllueigararnir skulu avroknast fyri at lata streym inn á almenna elnetið.

Danmark er eitt tað landið í øllum heiminum, sum liggur fremst, tá talan er um bæði at troyta vindorku og framleiða

vindmyllur. Ein av teimum kendu donsku vindmyllubyggjarunum, Riisager, var fyri nøkrum árum síðani við til at byrja eina vindmylluframlæðslu

í Føroyum. Hon datt tó skjótt niður fyri aftur. Síðani tá hevur verið arbeitt víðari við ætlanunum. Men enn er hvat skilst ikki komið heilt á mál.

Danskur vinnulívsmáður:

Norðurlond seta fót fyri sær sjálvum

Svøríki og Noreg mugu gevast við EF-mótstøðuni og søkja um limaskaputtan at seta krav. Tað fer at gagna øllum Norðurlöndum, sigur danskur vinnulívsmáður á eini leiðsluráðstevnu í Bergen í vikuni og sum verður endurgivin í tí danska blaðnum Berlingske Tidende.

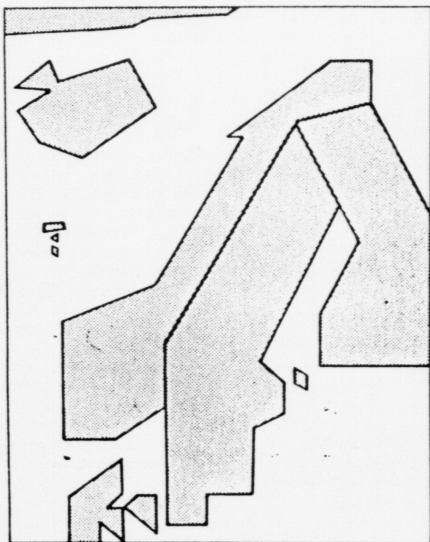
Hann er bert ein av mongum vinnulívsmönnum, sum í hesum døgum — bæði í Noregi, Svøríki og í Danmark — tosa um støðuna hjá Norðurlöndum til tann europeiska felagsskapin.

Palle Marcus er stjóri í fyrirkuni Danisco, hann sigur bart út, at Norðurlöndini við undantaki av Danmark hava steðgað góðum møguleikum hjá vinnulívnum við støðu teirra at halda seguttan fyri EF.

Hann heldur, at øll Norðurlönd eiga at fara upp í EF, tí samlað standa Norðurlönd nógv sterkari í EF ennuttanfyri. Tey fara tá at útgera eitt týðandi øki í felagsskapinum.

— Bæði Noreg og Svøríki fara skeiv, um tey halda, at tey kunnu seta krav í sambandi við limaskap í EF. Tað eru so mong lond, sum í løtuni

heldur enn fegin vilja sleppa upp í EF, at tað verður beint tvørturimóti EF, sum fer at kunna seta krav til lond, sum søkja um limaskap, segði dansk

vinnulívsmáðurin við sínar norðurlöndsku starvsfelagar.

Sambært danska blaðnum hava Noreg og Svøríki so nógvur restriktiónir fyri útländskar fyrirkur, at Danisco-fyrirkur, an ikki hevur viljað gjørt ílegur í londunum. Harafturimóti hevur henda danska stórfyrirkur, ið framleiðir matvøru, dóttirfelag í nógvum øðrum londum.

— Tær mongu forðandi reglurnar í Noregi, Danmark og Finlandi mugu burtur aðrenn londini koma upp í EF. Felagsskapurin byggir jú á eins treytir fyri økkum øll, og Danmark sær — mótvægis hinum norðurlöndsku

grannunum — ongan vanda í tí, at útländingar eru við til at eiga í donskum vinnulívi, segði Palle Marcus.

Hann visir á, at vóru Norðurlönd savnað í EF, høvdu fyrirkur í Norðurlöndum havt ein heimamarknað við 20 mill. í búgvum, og um somu tíð høvdu londini staðið nógv sterkari, tá tað kom til tingingar um tey mentanarligu virðini og liviumstøðurnar eynars.

Danski vinnulívsmáðurin er sannferdur um, at øll Norðurlönd um ikki so mong ár eru limir av EF og har verða fær fyri at gera norðurlöndsku hugtakið til veruleika.

Á ráðstevnuni í Bergen

segdu virkisleiðarar bæði í Svøríki og Noregi seg vera fyri, at londini gerast limir í EF.

— EF-limaskapurin fer at hava við sær sera stórar møguleikar fyri menning, men politikararnir eru bangnir fyri at taka avgerðir, sum teir ikki kunnu fáa nakað afturfyri í valseiðnum, segði Jacob Palmstjerne, fyrrv. stjóri í svenska SE-bankanum.

Hann helt orsakina til at norðurlöndskar fyrirkur ikki klára seg so væl vera, at einki veruligt samarbeiði hevur verið í langa tíð.

Iran ynskir ikki eitt broytt Irak

Heldur ikki Iran ynskir at siggja eitt broytt Irak í framtíðini. Iranar siga, at núverandi landamærk eiga at vera galdandi í framtíðini eisini. Eisini markini hjá Irak. Iranar hava onga sum helst ætlan um at royna at fáa shia-muslimar í Irak at seta seg upp imóti Saddam Hussein.

Hvør er leiðari í Irak er ein spurningur, sum fólk í Irak má avgera, sigur ein framstandandi iranskur diplomatur við BBC.

Hann sigur, at tann ringasta vanlukkan, sum kann henda fyri trygdina í økinum er, at Irak verður uppløyst og fleiri av bólkunum í landinum taka valdið hvør í sínum lag.

Iranar ætla sær ikki at

leggja seg út í innanhýsis viðurskipti í Irak, men kemur tað so langt sum til at Irak stendur til at fara heilt í uppløysing, so er tað ein spurningur um iranar bara fara at hyggja at, sigur iranski diplomaturnir við bretska sjónvarpið.